

Propadlýk

květen 2024

str. 3

MLADÍ BY MĚLI PŘESTAT MAKAT

... říká profesor David Graeber.
A něco na tom je.

Proč už knihy nejsou atraktivní?

Propadlýkova špionáž u konkurence

...a další!

Sladké kvádry a barevné lesy

© Nikola Guzaničů, 3.F

Většina našich čtenářů v životě neviděla lidskou noru. Jak hibernují a co je to vlastně taková kuchyň?

Pokud sledujete zprávy delší dobu, mohli jste si všimnout, že nám zesnula královna. Mnozí z nás tak v životě ztratili směr. S malou skupinkou soudruhů jsme se rozhodli, že si založíme nový život ve vytápěných stěnách jedné lidské nory. Nenechali jsme se zmást falešnou barevnou horou, kterou lidé postavili asi hodinu cesty před svým vchodem. Za soumraku jsme se vplížili ideálně velkou škvírou a jakmile jsme prošli hrozným červeným lesem, našli jsme i vchod do stěny. Rozbili jsme tábor a hladově šli spát.

Druhý den jsme měli možnost člověka pozorovat za světla. Červený les je jen pouhé zdobení podlahy. S ohledem na jejich velikost jsme si dokázali mnohé spojit s naším způsobem života. Potřebují jíst, pít a spát. Náš strach se změnil v chuť poznat je blíže. V pravý čas jsem jednomu skočil na rameno. Obratlovec mě nevědomě zavedl až na žulovou plošinu v jiném koutu nory. Těžko si představím jeho pohled, takže jsem si nejdříve myslel, že jde o nějaký brutalistický monument. Pak ale začal připravovat jídlo. Jako antropologovi mi došlo, že zvláštní lesklé sochy jsou jakési nástroje. Do vysoké misky člověk vložil hromadu listů, bílý kvádr, a obojí poté zalil vroucí vodou. Nelze jednoznačně určit, zda je tato činnost spíše rituální, nebo čistě praktická. Všiml jsem si, že člověk všechny tyto předměty vzal ze skryše několik pater nade mnou.

Další kout nory byl ještě zvláštnější. Lidé se zde myjí po podivných rituálech. Jeden z lidí, hádám, že samička, si při hygieně zpívá a plýtvá tak miliony kapek drahocenné vody. Viděl jsem zde stejné kluzké stěny. Domnívám se, že lidé bílé barvě přisuzují čistotu. Můj výhled z okraje vysoké misky s listovou polévkou se změnil, když samička misku přesunula.

Jakmile odešla, začal jsem lézt po zvláštní, bílé, lesklé stěně až k povědomému dřevu. Člověk nechal skryš otevřenou. Stále nechápu, k čemu slouží řada pytlů suchých listů, ale cukr dobře znám. Jeden bílý kvádr by nás uživil týdny. I když je proti pravidlům zasahovat do věcí méně vyspělých kultur, měli jsme hlad. Soudruhům jsem řekl o jídle a dotlačil veškerou svou silou kvádr k okraji. Naštěstí spadl do „koberce“. Lidem začínám rozumět, jde o pojmenování dekorativního červeného lesa. Mám dojem, že tomuto koutu se říká kuchyně. Lidské hibernační komory slouží například i k ukládání pokrývek. Samec dříve svoji noru bez pokrývek nechtěl opustit, jejich společnost je velmi prudérní. Samotné místo jejich spánku je velmi měkké a teplé, doporučujeme zde čtenářům naklást larvy. Myslím si, že si mě všimnul menší, okřídlený člen nory, tak jsem hodil nohy na ramena a vrátil se do tábora.

Soudruhům se podařilo vynést kvádr až sem a několik z nich ochutnalo. Frantu ale zmátly feromony a když ho samec spatřil, brutálně ho zašlápnul. Nedokázali jsme přijít na to, proč tolerují okřídlenec, ale nás ne. Zůstali jsme zde, jen dokud nám nedošel kvádr.

Svět lidí je nepochopitelný a nebezpečný, ale žije se v něm velmi pohodlně. Lidské nory můžeme doporučit jen těm nejodvážnějším dobrodruhům.

Konec neplacené práci, konec otrokářství!

© Jakub Svítek, 4.F

Většina z nás má v plánu ukončit školu s maturitou, a s tím přichází i povinnost vypracovat maturitní projekt. Tento rok ale máme na výběr i z něčeho nového. Společně s Pájou Anderlem jsme připravili nová a inovativní zadání maturitních prací, která najdete na stránce zijemetechnikou.spseplzen.cz. Tyto úkoly nejenže nabízejí možnost skutečně uspět, ale navíc vás za vaši práci škola odmění. Kromě toho jsme získali i 2 zadání od externí firmy PPArena, která vás peněžně ohodnotí za kvalitní provedení.

Na některých oborech už s tím máte zkušenosti. Na začátku roku dostanete zadání a celý rok na něm pracujete. Nazývá se to „ročníkovka“. Toto čeká nebo potkalo většinu studentů. Ti, kdo to již mají za sebou, ví, že jde o časově a mentálně náročnou věc.

To samé čeká všechny na konci studia ve formě maturitního projektu. Abyste na maturitním projektu mohli pracovat, potřebujete 2 věci: zadání a oponenta. Zde máte poměrně volnou ruku a obojí si můžete určit, jak chcete. Když přijdete s vlastním projektem, který chcete uskutečnit, můžete. Jen si k tomu musíte najít oponenta, který vám váš projekt na konci roku zhodnotí.

Pokud ale nejste kreativní anebo nevíte, co dělat, máte k dispozici mnoho různých zadání na školním webu zijemetechnikou.spseplzen.cz/studentske-projekty. Vlastní projekty vám ale dají tu motivaci, že děláte něco, co vás alespoň trochu zajímá.

Tady skončíte s něčím, co vám je tam, kde končí záda. Proto se vám může stát, že se budete ke konci roku stresovat z toho, že nic nemáte. Viděl jsem i kámoše, kteří si měsíc před uzávěrkou měnili zadání. XD

Aby se tomu předešlo, chceme se prosadit alternativní motivací. ✨ Peníze ✨ Jsou tu tři možné cesty, které tímto směrem vedou.

První je vybrat si některé ze zadání zadaných školou, udělat ho velice dobře, a poté doufat. Já za moji maturitní práci s mým týmem dostanu nějakou peněžní hodnotu. Snad. Možná. Je to ještě celé v jednání; ale cílem je výjimečné projekty, které budou sloužit škole, odměnit.

Druhou možností je upsat se mi a vybrat si některé z mnou vytvořených zadání. U těchto zadání taky budete doufat, ale máte dosti větší šance, že se k vám něco dostane. Zároveň jsem ochotný sám něco obětovat, pokud uděláte dobrou práci.

Třetí a poslední cesta, kterou se můžete vydat, je jedno ze dvou zadání pro firmu PPArena. Tam už máte stanovený budget a výši odměny. Pokud mého šéfa z PPA okouzíte, možná dostanete nějaký bonus.

Veškerá má zadání jsou hlavně pro vývojáře webů, aplikací a systémů, jedno i pro IoT. Obě zadání od PPA jsou pro Elektro nebo IoT. Pro lyceáře jsem vůbec nic nevymyslel, protože máte nanic obor. XD Pokud vás něco napadne, nebojte se ozvat. Popřípadě můžete sledovat, jak se vše vyvíjí na školním Discordu. (api.spseplzen.cz/discord)

←
ŽIJEME TECHNIKOU
ŠKOLNÍ DISCORD
→

Mladí by měli přestat makat 🧑🔧

... říká profesor David Graeber. A něco na tom je.

📍 Mgr. Zdeněk Wachtl

Otázky životního stylu

Pokud jste fandové do flákání, zevlingu, prokrastinace apod., profesor Graeber je přesně tím týpkem, který umožní dát vašemu životnímu stylu teoretické základy, podložené dlouhodobými antropologickými výzkumy.

Ještě než se pustím do popisu jeho životního díla, je nutné si ujasnit, co vlastně to flákání, zevling, prokrastinace apod. je. Především ... jde o velice náročnou a sofistikovanou disciplínu, která není pro každého. Poctivé flákání vyžaduje silnou morální osobnost, která dokáže odolat pokušení k vyvíjení jakékoliv činnosti. A to jednoduché opravdu není, na události v plynoucím čase je nutné nahlížet úplně jinou optikou, než jakou vyžaduje aktivní zapojení do pracovního procesu. Například ranní probuzení pohledem flákače nabízí možnost otočit se na druhý bok a opět usnout, což rozhodně pakárna v montovně na periféře fakt nenabízí. Je třeba se rozhodnout.

„Flákání je ta krásná chvilka pro sebe, kterou po nás Bůh chce!“, tvrdí anonymní mudrlant – filozof na webu odpovedi.cz v kapitole Jak proflákat život (pokud tuto otázku řešíte, doporučuji zdroj prostudovat, nabízí velice inspirativní návody). V současné době je moderní řešit otázky smyslu lidské existence potlachem s Artificial Intelligence. Na otázku „Jak mám proflákat svůj život?“ odpověděla AI následovně: „Proflákat život znamená žít plnohodnotný a naplňující život. Hledání smyslu života může být hluboký proces. Zvažte své hodnoty, zájmy a co vás skutečně naplňuje. Čím více je váš život v souladu s tím, co považujete za smysluplné, tím více bude proflákaný. Nenechte se pohltnout cíli a plány do té míry, že přehlídnete malé radosti života. Oceňujte drobné momenty štěstí a radosti.“ No ... za mě rozhodně lajk!

Je třeba zdůraznit, že flákání ani zevling nikdy nikoho neproslavily. Všichni nositelé Nobelovy ceny měli ve svém skromném projevu zakomponovanou větu: „... děl sem jako to hovado.“ Což je přesně to, co flákače nijak neoslňuje. Málokdo se s vlastní zbytečností vypořádává se ctí, a tak spousta lidí řeší svoji ničím neředěnou životní mizérii otázkou: „Co TADY po mně zůstane?“. Z nějakého záhadného důvodu je tato otázka motivuje k tomu, aby si z poklidného, pohodového života vytunili štvanci ve stylu „rodeo na umělé robotické krávy“ (k vyzkoušení v některých obchodních centrech). A ... s tímto je také třeba počítat ... pokud plánujete životní styl flákače, jediná možnost, jak se zapsat do učebnic dějepisu, aby po vás teda NĚCO zůstalo, je nějaká kuriózní smrt. Dostatečně bizarní, aby ji nepochopil ani zkušený koroner. To funguje.

Námět bizarní smrti ilustrativně vyřešili velicí světové kinematografie (Marco Ferreri, Marcello Mastroianni, Michel Piccoli, Philippe Noiret ...) v těžce dekadentním filmu VELKÁ ŽRANICE (ano, tušíte správně, hrdinové filmu odešli z tohoto smutného údolí tak, že se užrali k smrti ... lanýže, husí játra, lososy, šlehačkové dortíky, klobásky se zelím a zase husí játra, lososy, lanýže ... imrvéře furt ... trvalo jim to víkend, v sestříhané filmové verzi přibližně 135 minut).

Neuvěřitelný, co všechno se do lidských útrob vejde.

Odkaz života a díla profesora Davida Graebera

Co se týká flákání, zevlingu a prokrastinace, na celé planetě nenajdete fundovanějšího a věrohodnějšího člověka, než je profesor David Rolfe Graeber (12. 2. 1961 – 2. 9. 2020). Průmyslníci a lovci kapitálu ho moc rádi neměli, je autorem výroku: „**We are the 99 %**“, v eseji **Bullshit Jobs: A Theory (2018)** definitoricky přesně vysvětlil, proč se nenarodil k tomu, aby zvyšoval majetek 1 % materiálně nejbohatších, leč empaticky takříkajíc „slabých na duchu“. Také důsledně popsal paradox technologického vývoje – jak je možné, že vývoj technologií nekoresponduje s odlehčením otrocké práce v nejrůznějších montovnách, ba naopak – vzniká další „práce pro práci“. Jeho publikační činnosti předcházela rok 2011, kdy byl vůdčí osobností hnutí Occupy Wall Street (za což byl vyautován z univerzity Yale). V hnutí se věnoval tématu hamižnosti korporací a vlivu korporátních peněz na chod státu. Jeho další dílo „vlky z Wall Street“ také moc nepotěšilo, v knize **Dluh. Prvních 5000 let** zdokumentoval nepoměr mezi dluhy státními a soukromými – zatímco státy a jejich volené vlády svoje dluhy vyrovnávají minimálně a nejsou za ně nijak postihovány, soukromé dluhy mohou být fatální a zotročí rodiny na generace.

Jsme těch 99 %!

S jednou výjimkou – s výjimkou dluhů soukromých bank. Zisky soukromých bank plynou na soukromá konta, kdežto ztráty stejných soukromých bank sanuje daňový poplatník. I to je v knize Dluh. Prvních 5000 let zdokumentováno.

Occupy Wall Street

Occupy Wall Street (OWS) bylo sociální a politické hnutí, které vzniklo 17. září 2011 v New Yorku, konkrétně v parku Zuccotti blízko Wall Street, finančního centra města. Hnutí vyjadřovalo protest proti ekonomické nerovnosti, korporátnímu vlivu na politiku a bezuzdnému kapitalismu, zejména ve světle finanční krize z let 2007–2008 a následné vládní záchrany velkých finančních institucí.

Slogan „Jsme 99 %“, který se stal synonymem pro OWS, odkazoval na myšlenku, že ekonomické bohatství a politická moc jsou soustředěny v rukou 1 % populace, zatímco zbytek, tedy 99 %, čelí ekonomickým těžkostem a politickému zanedbávání. Hnutí se rychle rozšířilo i mimo Spojené státy, kde se podobné protesty objevily ve městech po celém světě, čímž se z OWS stal globální fenomén.

a ostatní jsou jen roboti, kteří to vykonávají. Na druhou stranu ale potřebovali obhájit tuhle robotickou práci, a tak říkali, že práce je morální sama o sobě, bez ohledu na to, co produkuje ...“

To jste řekl v přednášce, že dluh býval vždy společenskou věcí a do chladně matematické úrovně přešel až jako způsob vyhlášení války.

„Jedním z objevů mé knihy je, že když máte dva víceméně rovnocenné lidi, pak je půjčka jenom slib, který se může dodržet a nemusí, záleží na okolnostech, vždy se dá nějak vyjednat. Když se ale změní mocenské poměry, je všechno najednou jinak, stává se z toho neosobní věc, která se dá matematickými operacemi libovolně navyšovat, manipulovat, přeprodávat. Tenhle nerovný přístup jsme viděli naprosto jasně na hypoteční krizi v roce 2008. Odpustit dluhy lidem, kteří nejsou schopni splácet hypotéku, se zdálo nemorální, zatímco bankéři si navzájem odpustili miliardy dolarů. Říkám tomu komunismus bohatých.“

Takže lidi vystěhovali z domů, které pak stejně nikdo nekoupil, protože nikdo na to neměl prachy.

„Přesně, byla to mnohem větší ekonomická katastrofa, než kdyby prostě těm lidem odpustili hypotéku. Pokud by v tu dobu stát dal peníze lidem neschopným splácet a ne bankám, kterým dlužili, nadělalo by to mnohem méně škody. Chudí lidé peníze utrací, bohatí na nich sedí.“

Takže střední třída je ten největší držák systému?

„Každých třicet, čtyřicet let se systém fakticky sesype a právě v takových momentech lidé mohou říct: „Oukej, jdem zkusit něco jiného, protože to nebude o nic těžší než zrekonstruovat to, co se už podělo“, ale je to právě střední třída, která nakonec vždycky řekne: „Já nevím, no, moc se mi ten starý systém nelíbí, ale radši to nechme,“ a postaví ho zase na nohy.“

Konec ukázek, spoustu rozhovorů najdete např. na YouTube. Jako ukázka názorů prof. Graebera to bohatě stačí.

Dějiny lidských průserů

Evropa prošla v době renesance tzv. „procesem humanismu“. Idea procesu humanismu je dodnes postavena na filozofickém a etickém stanovisku, které zdůrazňuje hodnotu, důstojnost a potenciál každého jedince. Přeloženo do současného jazyka SŠ studentů: „Hele, tohle je tvoje game a fakt nikdo nemá právo ti to glitchovat nebo říkat, jak máš rolovat!“ Teď už si snad rozumíme, ale bacha – každá zvoraná „game“ má taky nějaký následky ... Až někdy, zcela nevyhnutelně, svoji „game“ vodrolujete do zápornejch čísel“, je tu skvělá možnost, jak „zase vodrolovat do kladasů“. Návod obsahuje kniha Dějiny lidských průserů. Ale o tom třeba zase někdy jindy ...

Podtrženo, sečteno – kromě výstavního levičáka, anarchisty, potížísty na plný úvazek ... byl profesor David Rolfe Graeber bystrý antropolog s výrazným smyslem pro humor a velkým sociálním cítěním.

Ukázky z rozhovorů

(pouze ilustrativní výňatky, bez řazení)

Stále víc mladých lidí začíná mít dojem, že práce člověka nešlechti. Myslíte, že tenhle postoj se dá jakkoli obhájit?

„Jasně, pro národní kulturu není nic lepšího než nezaměstnaná mládež. V Londýně i Velké Británii celkově se ještě před nějakou dobou každý rok objevila nová kapela, která dobyla svět, a přitom pocházela z nějaké dělnické čtvrtě v nějakém britském městě. V posledních deseti, patnácti letech se to zastavilo. A sám se ptám lidí, co se stalo, kam odešli? A všichni odpovídají stejně: stali se z nich tupci. Všichni makají. Člověk, který by mohl být druhý John Lennon, dnes doplňuje zboží v Tesco.“

Je fakt, že i půlúvazky za barem vezmou tu rozhodující část energie a lidi jsou pak marní.

„To se netýká jen umělců, ale i intelektuálů. Vezměme si Německo ve dvacátých letech, kde se vyrojila celá generace lidí s neskutečnou kreativitou, stejně tak ve Francii v padesátých a šedesátých letech. Většinou to byli lidé, které někdo založil. Jasně, že většina věcí, která tehdy vznikla, byly blbosti a dnes už si na ně nepamatujeme, ale zbytek změnil tenhle svět. Všechno, co potřebujete v každé generaci, je deset, patnáct výjimečných lidí, kteří by jinak pracovali na poště.“

Většinu našich čtenářů bude zajímat vaše teorie Práce na hovno. Můžete ji stručně definovat?

„Práce na hovno je každá, jejíž vykonavatel ve skrytu duše ví, že by vůbec neměla existovat.“

Z čeho tahle demence, že se pořád musí pracovat bez ohledu na skutečné výsledky, vychází?

„Na konci 19. století spolu s nástupem korporátního kapitalismu začala obří kampaň, která měla přesvědčit lidi, že hodnota nepochází z práce, ale z myslí podnikatelů. Jejich vize a ochota podstupovat riziko jsou tím, co produkuje hodnoty,

Úpadek zájmu o literaturu: Proč už se nečtou knihy tak, jako dřív? 🤔

© Matyáš Plášil

V posledních letech výzkumy ukázaly, že zájem o literaturu pomalu upadá, a to zejména u mladší generace. Spousta maturantů knihy ze svého seznamu četby pořádně ani nečetla, a o jinou literaturu v podstatě ani nezavádí. Ten, co čte knihy dobrovolně a se zájmem, je podivínem a slovní zásoba mladistvých se stále zmenšuje. Proč ale mladí ztrácí motivaci číst?

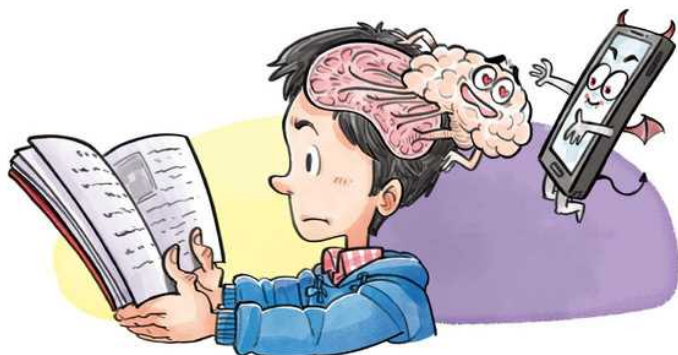
Asi to bude znít jako ohraná pohádka, ale jeden z největších vlivů na zájem o knihy mají moderní technologie. Zejména mobilní telefony a sociální sítě. Na těch v dnešní době trávíme neskutečně mnoho času. V průměru u dětí od 13 do 17 let je to něco málo přes čtyři hodiny. Jde o to, že s telefonem máme veškeré informace a zábavu na dosah ruky. Tik tok, YouTube nebo třeba Instagram nás dokážou zabavit na celé hodiny. Ruku v ruce s tím jde i ztráta pozornosti. Spoustu lidí má problém se u čtení soustředit a většinou ani neví, co právě přečetli. Poté knihu odloží a už ji nedočtou.

Pro spoustu lidí je čtení knih zejména příprava na maturitu, takže škola. Ta nás z mého pohledu ke čtení knih ale nijak nemotivuje. Samozřejmě, že se v předmětu Literatura učíme historii a významné spisovatele, ale to většinu dnešní generace nijak nezajímá a nedávají tomu pozornost. Důležitým aspektem je také to, že k maturitě jsou potřeba úplně jiné znalosti. Zařazení spisovatelů do určitého období, jejich směr, nějakou krátkou charakteristiku či do jaké skupiny patřili. To se většinou studenti naučí nazpaměť bez jakýchkoliv souvislostí. Studenti tedy nevidí důvod, proč si knihu přečíst celou.

Dalším faktorem, který ovlivňuje zájem o četbu, je pohled dnešní generace na literaturu jako takovou. Jak už jsem psal výše, ten, co čte knihy, je podivín. Víím, že to tak neplatí vždy, ale z vlastní zkušenosti víím, že když někomu sdělím, že čtu nebo že si jdu přečíst knihu, setkávám se se spoustou chladných až výsměšných reakcí. „Ty si jako čteš, jo?“ Čtení už prostě není v módě.

Je nějaký způsob, jak mladé znovu motivovat do čtení knih? Určitě. Ale vzhledem k dnešním trendům už počet mladých čtenářů nikdy nebude dosahovat takového množství, jako před nástupem sociálních sítí. Jeden ze způsobů by mohla být změna stylu výuky literatury na středních školách. Je to velice subjektivní názor a spousta lidí s výukou tohoto předmětu problém nemá, ale spousta jedinců mu jednoduše nevěnuje pozornost.

Za celou dobu mého studia jsme téměř nečetli žádnou ukázkou z děl, o kterých jsme se bavili. A když už jsme úryvek z díla měli možnost slyšet, četl nám ho samotný učitel anebo nám řekl, ať si ho přečteme sami. Je logické, že ten, kdo si ukázkou číst nechtěl, nečetl ji. Proto mi přijde k užítku, kdyby byl k četbě někdo vyzván. Třeba i vícero studentů. Chápu, že nejsme na základní škole a je divné něco číst před třídou, ale nějakým způsobem to zaujme pozornost a donutí to studenta aspoň na chvíli poslouchat.

Také by bylo fajn, kdybychom se učili i o dnešní literatuře. Nebylo by od věci si něco říct i o literárních osobnostech současnosti a představit si nějaká aktuální díla. Také v hodinách velmi chybí práce s textem. Je to skvělý způsob, jak studenta motivovat do četby a porozumět textu, ať už jen úryvku knihy. Vše, o čem tady píšu, je samozřejmě subjektivní a každý učitel tento předmět učí trochu jinak. Stejně mi však přijde, že všechny tyto aktivity by měly být normou pro výuku literatury jako takové.

Teď už je jen otázkou, jestli na tom další generace bude se čtením ještě hůř než ta naše, anebo se zájem o literaturu zvětší. Mám takový pocit, že se v blízké době bude jen zmenšovat. To nám však ukáže jen čas.

Propadlýkovo tažení Prahou

📍 Mgr. Jana Nová

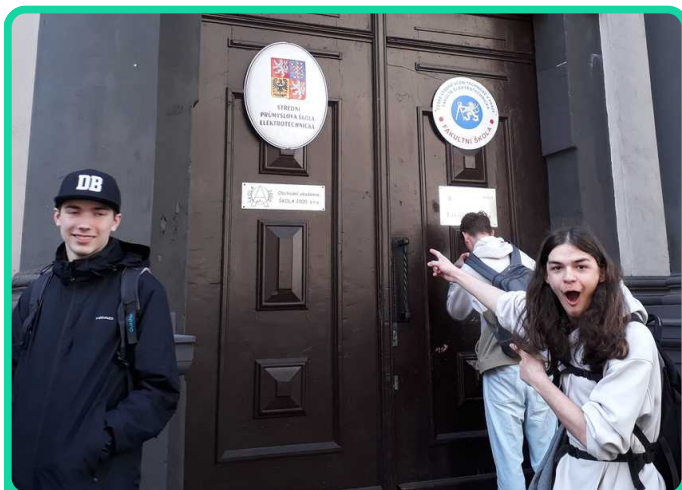
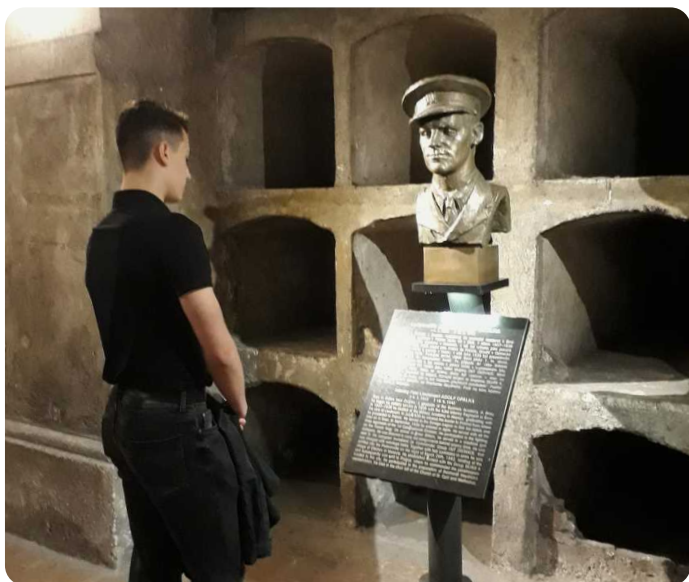
Krypta - SPŠE - hřbitov - krematorium (- spalovna)

Nejen Plzeň žije Propadlýkem. Ve čtvrtek po Velikonocích se stáli i nestálí členové redakce vašeho nejprestižnějšího časopisu rozjeli do Prahy, aby získali na světovosti.

Začali jsme od konce: totiž od konce parašutistů, kteří se po atentátu na Heydricha uchýlili do krypty kostela v Resslově ulici. Prohlédli jsme si místo jejich posledního úkrytu a posledního boje. Nevelký prostor lemovaný policemi na rakve nám vnukl myšlenku, že školní třída je nakonec dost příjemné místo, a i do pátého patra se šlape lépe, než kdybychom měli ležet po žebříku malým větracím otvorem jako Gabčík, Kubiš a jejich spolubojovníci.

Vzkaz nejen pro Sašu: nápis na kameni původně kryjícím vchod do krypty zní v českém překladu *pohřebiště církevních kněží na vinici Páně zasloužilých*.

Následoval přesun na východní okraj Prahy. Naše nálada se zvedla, jakmile jsme procházeli kolem Střední průmyslové školy elektrotechnické v ulici nikoli Koterovské, nýbrž Ječné (vzkaz nejen pro Tondu: Lenin je v Ječném!), a opět hluboko klesla, když jsme v tramvaji míjeli Olšanské hřbitovy, Vinohradský hřbitov, židovský hřbitov a krematorium Strašnice. Cíl cesty byl jasný: malešická spalovna...

Líbí se vám víc SPŠE v Praze, nebo v Plzni? Ale nejkrásnější je stejně Honza Petrлік.

Špionáž u konkurence

... přesněji areál hned naproti ní, totiž tiskárna Mafra Print. Právě tam přicházejí na svět nejčtenější české noviny jako MF DNES a Lidové noviny, ale i spousta reklamních letáků, které vám chodí do schránky. Od pana Martina Kudery, vedoucího výroby, jsme se dozvěděli úplně všechno o tom, jak se noviny sázejí a tisknou, a ještě mnohem víc.

Z tiskárny je přísně zakázáno vynášet nepovolené výtisky!

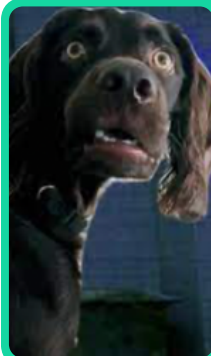
Pravidlo pro titulky: stejné klíčové slovo se nesmí na stránce objevit dvakrát.

Text vkládají editoři do novin na dálku v redakčním systému. Musejí ho přesně napasovat na vyhrazené místo: když rámeček svítí červeně, je text moc dlouhý, žlutá barva naopak značí moc krátký.

Křížovky do novin vytvářejí lidé, nikoli počítače. Křížovky se „recyklují“ po nějakém čase nebo mezi krajskými vydáními. Když na to čtenáři přijdou, stěžují si, že tuhle křížovku už luštěli.

Jednou grafik z nudy vyplnil v počítači křížovku, kterou do novin právě vložil. Soubor omylem uložil a ten odešel k tisku. Ve vytištěných novinách tak byla vyluštěná křížovka.

Mafru má ráda Mountfield: reklamy od něj přicházejí kvalitně graficky zpracované. Jakmile se na jaře udělá hezky, do dvou dnů Mountfield inzeruje zlevněné sekačky a traktory.

Chcete si zadat reklamu do novin? Pravá (pohledová) strana stojí víc. Nejdražší jsou reklamní kartičky nalepené na titulní straně, které mají inzerenti velmi rádi, ale čtenáři velmi neradi, protože při jejich odlepování se stránka často roztrhne.

Když v roce 2013 koupil Mafru Andrej Babiš, spousta firem přestala do jejich novin zadávat reklamu. Nyní, když Babiš vydavatelství prodal, inzerenti se vrátili.

Inzerenti nechtějí mít reklamu u článků o katastrofách. Firmy působící ve stejném oboru, např. banky nebo výrobci uzenin, si diktují, kolik stran musí jejich reklama být vzdálená od konkurenta.

Na noviny se používá tenčí papír (menší gramáž) a méně kvalitní barvy (mažou) než na přílohové magazíny. U těch se může použít víc barvy, proto jsou tam fotky výraznější.

Tištěné noviny procházejí dvojí korekturou: v počítači a na papíře. Naproti tomu webové zpravodajství je často zveřejněno velmi nehotově a se spoustou chyb, ze kterých i grafikům vstávají vlasy hrůzou na hlavě.

Reklamu ve webovém zpravodajství vydavatel ovlivnit nemůže, dodávají ji tam vyhledávače dle kontextu. Vznikají tak dílem komické, dílem nechutné situace, jako když článek o letecké katastrofě doprovází reklama na letenky a reklama na pohřební službu

Jeden kotouč novinového papíru váží 1 tunu a do rotačky se dopravuje na zařízení zvaném skejt.

Skládání novin do přepravních boxů zůstává ruční prací. Je to fuška, pracovníci musejí pracovat v přesném rytmu a střídají se po 10 minutách.

Řez a snášení stránek (= správné sestavení čísla) obstarává stroj. Další stroj vkládá dovnitř přílohu. Složené noviny putují několik kilometrů řetězovými dopravníky pod stropem haly tiskárny.

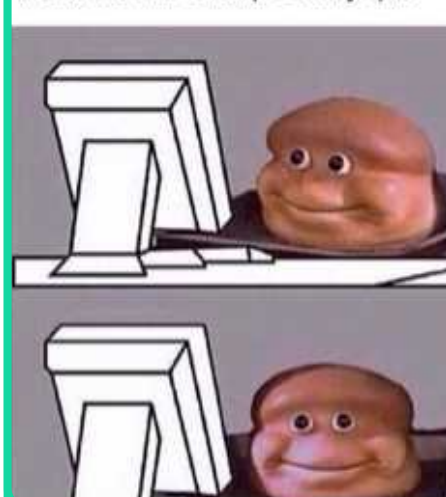
MF DNES často uveřejňuje testy potravin. Víte, kdo je ochutnává a hodnotí? Samotní pracovníci vydavatelství. Lískooříškové pomazánky panu Kuderovi moc nejely, ale nejhorší prý byly jahodové marmelády.

Část pracovníků tiskárny tvoří vězni. Jednou prý tam pracoval i jistý uvězněný bankéř.

Z ceny novin (cca 26 Kč) činí asi 16 Kč distribuce. Na tu se skládají všechna novinová vydavatelství v ČR. Různé noviny se v distribučním centru rozdělují do balíčků přesně pro konkrétní trafiky.

Grafické oddělení Mafra Print má asi 26 zaměstnanců. Jsou mezi nimi absolventi vysokých i středních škol s různým zaměřením.

"Illustrator has unexpectedly quit"

Grafici Mafry pracují i s programy Adobe Photoshop a InDesign, ale nejvíce používají software, který je pro firmu unikátní a musejí se na něj zaškolit. To trvá nejméně půl roku.

Noviny tiskne rotačka oboustranně. Používá se soutisk 4 barev - CMYK. U prvních výtisků ještě není soutisk doladěný, proto putují do kontejneru na tříděný papír.

Noviny se tisknou zhruba od 20:30 do 1:30. Jako první ty pro vzdálenější kraje, zejména České Budějovice, a až naposled pro Prahu, kam je to při distribuci blízko. Do pražského vydání lze tedy déle zasahovat a Praha má čerstvější zprávy!

Zadlužení 3.H v Praze

📍 Jan Wild, 3.F

V pondělí 22. dubna jsme se, jakožto vývojáři, byli podívat do Microsoftu a do HP.

Ráno jsme mohli na teploměru naměřit teplotu 1,8 °C pod bodem mrazu. I přesto se našla spolužačka, která na výlet do Prahy vyrazila v pantoflích značky Crocs.

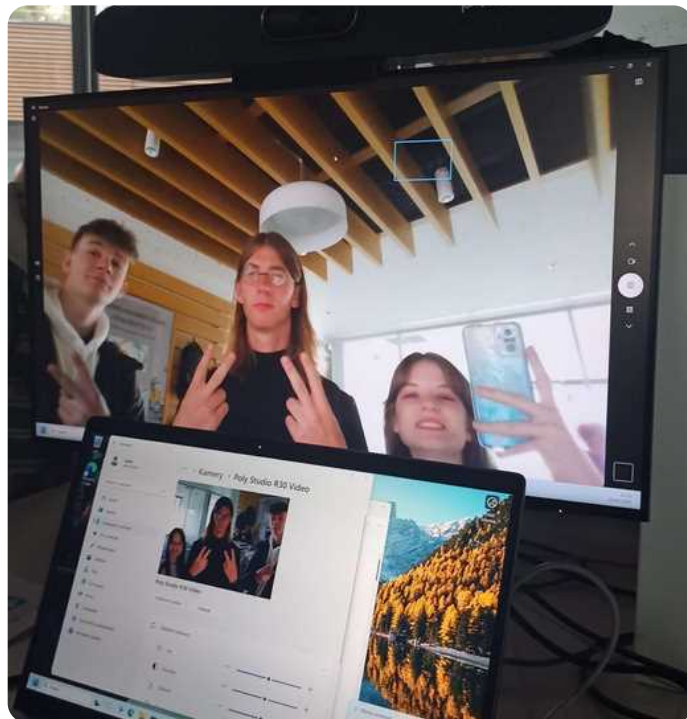

Po vstupu do pražského metra se štědrá 3.H rozdělila o 1000 Kč s nějakým pánem, jenž jim kontroloval platný jízdní doklad. Hlavní město Praha jim za tento skutek děkuje!

Když se naše štědrá výprava konečně dostavila k budově Microsoftu, bylo nám bohužel přísně zakázáno cokoliv točit, fotit a nahrávat. Ale i přesto máme jednu fotku ze střechy firmy.

Dozvěděli jsme se dosti zajímavé věci. Jako třeba, že v Microsoftu nemá nikdo svoji vlastní kancelář. Když odejdete na záchod, tak se může stát, že vám někdo mezi tím zasedne vaše vyhráté místočko. Mají tam hromadu prostor pro zábavu, hudební místnost, pingpongový stůl atd. Jestli jste sítáři a umíte aspoň trochu programovat, nezapomínejte, i v Microsoftu pro vás najdou uplatnění!

V HP jsme byli v podstatě jenom proto, že je to hned ve vedlejší budově. Hodinová motivační a zároveň trochu vystrašující přednáška a showroom, jediné dvě věci, co nám ukázali. V showroomu jsme měli přístup k notebookům a víte, co se stane, když dáte teenagerům do ruky počítač? Hádám, že ano...

Křemíkové listy 🧐✨

📧 Matyáš Plášil

Apple konference

V úterý 7.5. se konala první letošní Apple konference. Byla nám odhalena spousta zajímavého příslušenství, ale největšími tahouny celé akce byly dva nové iPady. Přesněji nový iPad Air a Pro. Oba se budou prodávat ve dvou velikostech, tedy 11 a 13 palců. Překvapí také svou tenkostí, která je pouze 5,3 či 5,1 milimetru. Podle slov Applu by měly iPady nabídnout „Nejlepší displeje v celé historii iPadů“. Vynikají díky OLED panelu a vysokému jas. iPad Pro by měl pohánět úplně nový procesor M4, což by znamenalo, že vůbec poprvé Apple přeskóčí celou jednu generaci čipů, tedy předchozí M3. Je to velmi překvapivý krok, vzhledem k tomu, že dnešní nejmodernější MacBooky jsou vybaveny pouze 3. generací procesorů. Dále by se měl výkon čipu navýšit až o polovinu oproti předchozímu použitému čipu M2. Cena by se měla pohybovat od nejhoršího typu iPadu Air za 18 tisíc korun, až po nejdražší typ iPadu Pro za 79 tisíc korun. Dále byl odhalen nový Apple Pencil Pro, o kterém Apple tvrdí, že ho posunul úplně na novou úroveň. Umělci by prý měli konečky svých prstů cítit rozdíl mezi kreslením s tužkou a štětcem. V tuzemských obchodech je již možné produkty předobjednat. Zájemci jistě nebudou litovat.

Zákaz TikToku v Americe

Už dlouho se spekuluje o tom, že se v Americe chystá zákaz jedné z nejpobláznějších sociálních sítí dnešní doby, a to TikToku. Jeden z důvodů, proč se tak americká vláda rozhodla učinit, je velmi podezřelý zacházení s informacemi uživatelů. Jelikož je TikTok vyvíjen čínskou firmou ByteDance, Američané podezřívají vývojáře z poskytování informací čínské vládě. Proto představili návrh, podle kterého by byla sociální síť od firmy odkoupena do ledna 2025. Pokud se tak nestane, žádný z „prodejců“ aplikací by TikTok nemohl poskytovat. ByteDance však návrh absolutně odmítá a ohrazuje se tím, že je porušena americká ústava. Prý podle ní není požadovaný prodej možný. To samozřejmě plánům americké vlády zavařilo, a proto je případ stále u soudu, od kterého se očekává, že se potáhne dalších pár let. Firma se ale nechala slyšet, že pokud pro ně soudní spor vyústí v neúspěch, raději svou sociální síť v Americe přestanou nabízet úplně.

Babiš okrádá lidi?

To že, existují internetové podvody, určitě všichni víme a známe, jak fungují. Přejde nám podvodná zpráva, která nás buď nabádá k uhrazení nějaké částky, nebo investice do kryptoměny. Je jednoduché je prokouknout. Což už ale tak lehce prokouknout nejde, jsou podvody s použitím AI. Ta totiž tyto praktiky posouvá na úplně jiný level. Falešná videa, která se často objevují na internetu jako reklamy, přidávají na realističnosti. Proto se na sítích často množí a velice rády využívají obličejů slavných a úspěšných lidí, zejména tedy Andreje Babiše. Takové video v nedávné době vyskočilo i na jednu třiačtyřicetiletou ženu, které reklama přišla až tak důvěryhodná, že podvodníkům opravdu poslala svoje peníze. Posléze jim rovnou udělila přístup do svého počítače. Ti pak z jejího účtu během několika měsíců vysáli několik statisiců českých korun.

Ženě poskytli falešnou aplikaci, ve které se jí zobrazovaly stále stoupající výnosy z investic. Po nějaké době se ale investiční poradce odmlčel a přestal ženu kontaktovat. Podvedená ale neměla žádný přístup k účtům, kam peníze odcházely. Tím se její finance staly nedostupnými. Podvodníkům, kteří stále nejsou dopadeni, za to hrozí až osm let za mřížemi. Je jasné, že mladí lidé jsou proti těmto podvodům jaksi imunní a dokážou je identifikovat. Právě proto ale musíme varovat svoje rodiče a prarodiče, aby na tyto praktiky neskočili a nemuseli vyhlásit osobní bankrot.

Redakce o ceně kafe ve Starbucks, also Tonda:

NEBO

Felicia Combi 1.6 LX - [15.5. 2024]

20 000 Kč

RV 1998, aktuálně bez STK, motor ve skvělém stavu, nové celoroční pneumatiky, nové brzdy

Časopis Propadlýk

Číslo: 02/2024 | Náklad: 52 ks | Vydání: květen 2024

Korektura: Antonín Ráž, Mgr. Jana Nová

Cover art: The Times | **Logo:** Robert Hosman

Redakce: Lukáš Vavřík, Matyáš Plášil, Viktor Houška,
Antonín Ráž | **Odborný dohled:** Mgr. Jana Nová

Kompletní tiráž na www.propadlyk.cz/tiraz

Časopis Propadlýk vychází za podpory **VOŠ a SPŠE**
Plzeň a Skupiny ČEZ 🤝

Propadlýk

PARTNERSKÁ
ŠKOLA
SKUPINY ČEZ

VOŠ a SPŠE
PLZEŇ

www.propadlyk.cz

@propadlyk

propadlyk@spseplzen.cz